

Budsjett og økonomiplan 2026-2029

Vedtatt av representantskapet 01.12.25

1. Innholdsfortegnelse

1. Innholdsfortegnelse	2
2. Vedtak	3
3. Brann og redningssjefens innledning	5
4. Om budsjettdokumentet	6
5. Budsjettprosess	6
6. Budsjettforutsetninger.....	6
7. Gevinstrealisering	7
8. KOSTRA	8
9. Driftsbudsjettet.....	9
9.1. Driftsinntekter	9
9.2. Driftskostnader.....	11
9.3. Finansposter	13
9.4. Netto driftsresultat	13
9.5. Disponering av driftsresultatet	13
10. Investeringsbudsjettet	14
10.1. Investeringsprosjekter.....	14
10.2. Finansiering av investeringene.....	15
10.3. Gjeldsutvikling.....	15

2. Vedtak

Følgende ble enstemmig vedtatt av representantskapet i sak 09/25:

1. Representantskapet ønsker snarest en ny vurdering av størrelsen på eierbidraget. Begrunnelse for vedtaket følger til slutt i protokollen.
2. I særskilte tilfeller, hvor enkeltmedlemmer i styret har vesentlig ekstra belastning, kan det gis godtgjøring i tillegg til styrehonoraret på 2000 kroner per møte (min. 2 timer).
3. Driftstilskudd tilhørende Kommunalt oppgavefelleskap for klima- og miljøberedskap i Telemark (KOM) trekkes ut av kommunenes eiertilskudd til GBR fra 2026.
4. Det budsjetteres ikke med økt tilskudd fra eierkommunene for å bygge opp fond til dekning av store eller langvarige hendelser.
5. Driftsbudsjett og økonomiplan for 2026-2029 vedtas etter følgende tabell:

Tall i 1000 kroner

	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Driftsinntekter						
Overføringer og tilskudd fra andre	-197 019	-199 775	-205 848	-206 481	-206 446	-206 642
Salgs- og leieinntekter	-18 845	-6 070	-5 280	-5 280	-5 280	-5 280
Sum driftsinntekter	-215 864	-205 845	-211 128	-211 761	-211 726	-211 922
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	122 599	116 399	120 378	120 024	120 024	120 024
Sosiale utgifter	31 773	32 214	34 133	33 928	33 928	33 928
Kjøp av varer og tjenester	43 168	31 600	30 353	30 828	30 828	30 828
Overføringer og tilskudd til andre	7 186	7 100	6 900	6 900	6 900	6 900
Avskrivninger	11 968	14 788	16 698	17 308	18 188	18 995
Sum driftsutgifter	216 694	202 101	208 462	208 987	209 867	210 674
Brutto driftsresultat	830	-3 744	-2 666	-2 774	-1 859	-1 248
Finansposter						
Renteinntekter	-2 292	-1 500	-1 500	-1 000	-1 000	-1 000
Utbytter	-2	0	0	0	0	0
Renteutgifter	8 249	10 114	10 283	10 233	10 393	10 764
Avdrag på lån	7 949	9 708	10 377	10 222	10 143	10 248
Netto finansutgifter	13 904	18 322	19 160	19 455	19 537	20 012
Motpost avskrivninger	-11 968	-14 788	-16 698	-17 308	-18 188	-18 995
Netto driftsresultat	2 767	-211	-204	-626	-510	-231
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	100	100	150	150	150	150
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-500	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	111	54	476	360	81
Bruk av disposisjonsfond	-2 367	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0

På jobb for et tryggere nærmiljø

6. Investeringsbudsjett og økonomiplan for 2026-2029 vedtas etter følgende tabell:

Tall i 1000 kroner

	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Investeringsutgifter						
Investeringer i varige driftsmidler	44 949	38 165	11 200	10 000	12 200	12 820
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	86	100	150	150	150	150
Sum investeringsutgifter	45 035	38 265	11 350	10 150	12 350	12 970
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 306	-7 433	-1 314	-2 020	-2 360	-2 584
Tilskudd fra andre	0	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-1 685	0	-200	-400	-400	-900
Bruk av lån	-42 554	-30 732	-9 686	-7 580	-9 440	-9 336
Sum investeringsinntekter	-52 545	-38 165	-11 200	-10 000	-12 200	-12 820
Overføring fra drift	-100	-100	-150	-150	-150	-150
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	7 610	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	7 510	-100	-150	-150	-150	-150

7. Lånopptak for 2026-2029 vedtas etter følgende tabell:

Tall i 1000 kroner

År	Lånopptak
2026	5 000
2027	7 600
2028	9 500
2029	9 400

3. Brann og redningssjefens innledning

Stadig flere nasjonale føringer og stortingsmeldinger innen beredskap, brann og redning, samt samfunnssikkerhet, peker på behovet for mer forpliktende og helhetlig samarbeid på tvers av kommunegrenser. Brann- og redningstjenesten skal ikke bare være en operativ beredskapsressurs, men også en strategisk aktør som støtter våre eierkommuner i arbeidet med samfunnssikkerhet og forebygging.

Grenland brann og redning IKS står i dag overfor et bredere og mer komplekst oppdrag enn tidligere. Vi skal håndtere et økende spekter av hendelser, alt fra tradisjonelle branner og ulykker til klima- og miljørelaterte utfordringer, ekstremvær, og hendelser med nasjonal sikkerhetsdimensjon. Den sikkerhetspolitiske utviklingen, med mer uforutsigbare trusselbilde og svekkede skillelinjer mellom fred, krise og konflikt, gjør at brann- og redningstjenesten må være en robust del av totalforsvaret. Det sivil-militære samspillet får økt betydning, og vi må være forberedt på å bidra i en rekke ulike scenarioer.

Samtidig skjerpes kravene fra myndigheter og samfunnet. Klima- og miljøhensyn, HMS, digitalisering og kompetanseutvikling er områder som krever kontinuerlig innsats og investering. Dette stiller høye krav til samhandling, effektiv ressursbruk og strategisk økonomistyring. Budsjettet og økonomiplanen for 2026–2029 er utarbeidet med utgangspunkt i vedtatt selskapsavtale og eierstrategi, og skal gi et realistisk og fremtidsrettet bilde av selskapets økonomiske rammer. Planen reflekterer både de utfordringer vi står overfor og de muligheter vi har til å utvikle tjenesten videre. Det er lagt vekt på å sikre forutsigbarhet, samtidig som vi ivaretar kvalitet og beredskap for innbyggerne i Grenland.

De siste årene har vært preget av utvikling og tilpasning, både organisatorisk og økonomisk. Selskapet har håndtert ulike hendelser og ytre påvirkninger, som større branner, pandemien og endringer i økonomiske rammebetingelser. Det er gjort enkelte grep for å oppnå et handlingsrom og effektivisering, og arbeidet med å styrke samhandlingen med eierkommunene videreføres. I 2026 legges det opp til at vi fortsetter med optimalisering og effektivisering gjennom arbeidet med analyser, noe som gjenspeiler vår målsetting om å være en ansvarlig og samfunnsnyttig beredskapsaktør.

Grenland brann og redning IKS skal være en trygg og fremtidsrettet beredskapsorganisasjon. Med dette budsjettet legger vi til rette for at vi fortsatt skal levere gode tjenester, være en aktiv støttespiller for våre eiere, og møte fremtidens utfordringer med styrke og samhold.

Morten Meen Gallefos
Brann- og redningssjef

4. Om budsjettdokumentet

Budsjett- og økonomiplan 2026-2029 er satt opp i henhold til forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper. Det er basert på de budsjettprinsipper som følger av kommuneloven og forskrifter for kommunale og fylkeskommunale budsjetter og regnskaper.

Budsjettdokumentet skal inneholde både en fireårig økonomiplan og et årsbudsjett for kommende budsjettår. Det fullstendige årsbudsjettet skal bestå av et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett. I dette dokumentet er årsbudsjettet for 2026 vist som det første året i økonomiplanen.

Årsbudsjettet og økonomiplanen skal vise representantskapets prioriteringer og bevilgninger, og de målene og premissene som årsbudsjettet og økonomiplanen bygger på. De skal også vise utviklingen i selskapets økonomi, gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Budsjett og økonomiplan for 2026-2029 bygger på vedtatt selskapsavtale og erfaringstall fra siste driftsår. Alle tall presenteres i 2026-kroner, og alle tabeller i dokumentet inneholder tall i hele tusen kroner. Inntekter og positive resultater presenteres med minus som fortegn.

5. Budsjettprosess

Det er representantskapet selv som vedtar selskapets budsjett og økonomiplan, og eventuelle endringer i disse. Brann- og redningssjefen legger frem sitt budsjettforslag for styret, som igjen fremmer forslag for representantskapet. Representantskapet fattet endelig budsjettvedtak for perioden 2026-2029 i sitt møte 1. desember.

Basert på IKS-loven, selskapsavtalen og eierstrategien er selskapets årlige budsjettprosess slik:

1. Styret vedtar rammer for budsjettprosessen (grovbudsjett) i august.
2. Kontaktmøte/koordinering av tilskuddsnivå blant kommunedirektører tidlig høst.
3. Styrets budsjettforslag etter statsbudsjettet i oktober.
4. Kommunedirektørens budsjettforslag til by- og kommunestyrene i oktober/november.
5. Representantskapet vedtar endelig budsjett for selskapet i november/desember.
6. By- og kommunestyrene vedtar kommunenes budsjett i desember, hvor tilskuddsnivå = vedtak i representantskapet.

6. Budsjettforutsetninger

Beregningene bak dette budsjettdokumentet bygger på følgende forutsetninger:

- Deflator er beregnet etter anslag i statsbudsjettet for 2026 med 3,5 %.
- Lønnsveksten er i henhold til samme dokument beregnet til 4,0 %.
- Basert på dagens rente på selskapets lån, samt en forventning om rentenedgang på sikt, er rentekostnadene i økonomiplanperioden estimert til 4,9 %.
- Pensjonskostnaden er estimert til 13,0 %.

7. Gevinstrealisering

Hovedformålet med opprettelsen av et felles brann- og redningsvesen i Grenland var bedre beredskap, men det ligger likevel forventninger fra eierne om stordriftsfordeler på sikt. Tabellen under viser gevinster selskapet har hentet ut for eierkommunene til og med denne økonomiplanperioden.

	Innsparing	Fra budsjettår
Deflator første to driftsår	2,0 mill.	2021/2022
Økt tillegg for ubekvem arbeidstid	2,6 mill.	2023
Renteøkning	0,5 mill.	2024
Innføring av minimumsavdrag	2,5 mill.	2024/2025
Fortsatt høy rente	0,5 mill.	2026
Stilling forebyggende, jf. forskrift	1,0 mill.	2027
Sum	9,1 mill.	

Tabell nr. 1, Gevinstrealisering

Dette er merkostnader selskapet har håndtert uten økte rammer fra eierkommunene.

I tillegg til de økonomiske besparelsene som er nevnt over, bidrar selskapet til å redusere kostnadene for eierkommunene ved å møte skjerpede krav innen brann- og redningstjenesten på en felles og effektiv måte. Eksempler på slike krav inkluderer:

- Etablering av overordnet vaktberedskap i hver kommune
- Utarbeidelse og vedlikehold av styrende dokumenter
- Trykktesting og kontroll av brannslanger
- Oppfyllelse av ulike HMS-krav
- Vask og depotløsninger for brannbekledning
- Anskaffelse og lagring av reserveutstyr

I tillegg gir det forebyggende arbeidet betydelige gevinster gjennom større fagmiljøer og tilgang til spesialistkompetanse, noe som bidrar til mer effektive og profesjonelle tjenester.

Våren 2026 vil vi ferdigstille både en forebyggendeanalyse og en beredskapsanalyse. Disse vil danne et viktig grunnlag for videre prioriteringer og identifisering av nye muligheter for effektivisering og gevinstrealisering. Selskapet vil i kommende fireårsperiode særlig fokusere på følgende områder for å oppnå ytterligere gevinster:

- Optimalisering av kjøretøyparken, både når det gjelder tunge utrykningskjøretøy og mindre biler
- Samlet gjennomgang av beredskapsutstyr og materiell for hele selskapet
- Helhetlige vurderinger av beredskap og bemanning, med mål om å redusere behovet for overtid ved de enkelte stasjonene
- Felles innkjøpsavtaler for materiell, utstyr og forbruksvarer på tvers av stasjonene

8. KOSTRA

Tabellen under viser KOSTRA-tall for perioden 2021 til 2024 for alle landets brann- og redningssamarbeid organisert som IKS, samt andre kjente samarbeid. For GBR er alle eierkommunene inkludert i tallene for hele perioden – også for årene før de formelt ble en del av IKS-et. Dette gir et mer riktig sammenligningsgrunnlag.

GBR ligger nær landsgjennomsnittet når det gjelder kostnader til brann- og redningstjenester, til tross for at regionen er en av landets mest risikoutsatte knyttet til industri og storulykkebedrifter. I perioden 2021–2024 har GBR hatt en kostnadsøkning på 14 %, mens landsgjennomsnittet har økt med 18 %. GBR har altså hatt en mer moderat kostnadsutvikling enn landet for øvrig.

Brannvesen	2024	2023	2022	2021
Setesdal IKS	2 750	2 573	2 311	2 378
Vest-Telemark IKS	2 537	1 910	1 900	1 677
Ofoten IKS	1 890	1 751	1 684	1 557
Valdres IKS	1 872	2 259	1 913	1 842
Hallingdal IKS	1 806	1 910	1 834	1 668
Glåmdal IKS	1 761	1 881	1 491	1 216
Sogn IKS	1 735	1 718	1 503	1 520
Fosen IKS	1 703	1 278	1 301	1 191
Nordmøre og Romsdal IKS	1 648	1 579	1 546	1 466
Brannvesenet Midt IKS	1 517	1 568	1 491	1 435
Salten IKS	1 443	1 372	1 317	1 249
Midt-Hedmark IKS	1 438	1 408	1 251	1 185
Haugaland IKS	1 420	1 155	1 259	1 172
Ålesund KF	1 372	1 319	1 214	1 204
Østre Agder brannvesen	1 269	1 332	1 152	1 124
Gauldal IKS	1 267	1 082	1 114	950
Grenland IKS	1 258	1 112	1 107	1 106
Landet uten Oslo	1 164	1 146	1 051	986
Hele landet	1 119	1 109	1 017	946
Brannvesen Sør IKS	1 077	1 237	1 088	972
Øvre Romerike IKS	1 044	1 093	904	852
Nedre Romerike IKS	1 016	1 005	899	794
Asker og Bærum IKS	1 009	993	832	829
Mosseregionen IKS	981	932	854	748
Follo IKS	975	965	855	704
Trøndelag IKS	941	1 005	923	872
Indre Østfold IKS	937	1 012	901	835
Vestfold IKS	908	920	821	776
Kristiansandregionen IKS	858	852	831	702
Drammensregionen IKS	837	797	742	753
Rogaland IKS	773	729	741	740

Tabell nr. 2, KOSTRA-sammenligning med andre brann-IKS

9. Driftsbudsjettet

Tabellen under viser forslag til driftsbudsjett for perioden 2026-2029 fordelt på typer av inntekter og utgifter. Referansekolonnen i grått viser budsjett for 2025.

Tall i 1000 kroner

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Driftstilskudd	-165 546	-169 878	-170 398	-170 398	-170 398
Selvkostinntekter	-27 129	-28 070	-28 183	-28 148	-28 344
Andre inntekter	-6 070	-6 280	-6 280	-6 280	-6 280
Momskompensasjon	-7 100	-6 900	-6 900	-6 900	-6 900
Sum inntekter	-205 845	-211 128	-211 761	-211 726	-211 922
Lønn og sosiale utgifter	148 613	154 511	153 951	153 951	153 951
Faste driftskostnader	22 250	21 553	21 553	21 553	21 553
Variable driftskostnader	9 350	8 800	9 275	9 275	9 275
Momskostnad	7 100	6 900	6 900	6 900	6 900
Avskrivninger	14 788	16 698	17 308	18 188	18 995
Sum driftsutgifter	202 101	208 462	208 987	209 867	210 674
Brutto driftsresultat	-3 744	-2 666	-2 774	-1 859	-1 248
Renteinntekter	-1 500	-1 500	-1 000	-1 000	-1 000
Renteutgifter	10 114	10 283	10 233	10 393	10 764
Avdrag på lån	9 708	10 377	10 222	10 143	10 248
Netto finansutgifter	18 321	19 160	19 455	19 537	20 012
Motpost avskrivninger	-14 788	-16 698	-17 308	-18 188	-18 995
Netto driftsresultat	-211	-204	-626	-510	-231

Tabell nr. 3, Driftsbudsjett

9.1. Driftsinntekter

Driftstilskudd fra eierkommunene

Årlig driftstilskudd fra eierkommunene fastsettes av representantskapet i henhold til bestemmelsene i selskapsavtalens § 2-3. Driftstilskuddet reguleres årlig med kommunal deflator. Deflator angitt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026 er 3,5 %.

Fra og med 2026 foreslår styret å redusere kommunenes eiertilskudd til selskapet med 1,2 millioner kroner, som gjelder driftstilskudd til Kommunalt oppgavefellesskap for klima- og miljøberedskap (KOM). Dette driftstilskuddet blir fra 2026 fakturert direkte fra KOM til oppgavefellesskapets deltakerkommuner.

Beregnet driftstilskudd for årene 2026-2029 er lagt inn i 2026-tall, og vises i tabellen under. Til høyre vises hvor mye årlig driftstilskudd er redusert for den enkelte kommune som følge av at tilskuddet til KOM er tatt ut.

Tall i 1000 kroner

	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Reduksjon KOM
Bamble	24 256	24 256	24 256	24 256	165
Drangedal	7 035	7 035	7 035	7 035	85
Kragerø	19 130	19 130	19 130	19 130	130
Porsgrunn	63 332	63 332	63 332	63 332	345
Siljan	2 155	2 155	2 155	2 155	40
Skien	53 970	54 489	54 489	54 489	440
Sum	169 878	170 398	170 398	170 398	1 205

Tabell nr. 4, Driftstilskudd fra eierkommunene

Tilbakebetaling til eierkommunene

Eierkommunene bidrar med driftstilskudd til selskapet. Med unntak av Siljan mottar samtlige eierkommuner en form for motytelse. Selskapet kjøper tjenester fra enkelte kommuner, og betaler husleie for lokaler i de fleste. I budsjettforslaget for 2026 er det beregnet at samlet tilbakeføring til eierkommunene vil utgjøre 13,3 millioner kroner.

Tall i 1000 kroner

Kommune	Sum	Husleie, strøm og renhold	Kjøp av tjenester
Porsgrunn	6 535	4 110	2 425
Skien	4 315	4 225	90
Kragerø	1 080	1 080	0
Bamble	750	750	0
Drangedal	655	655	0
Siljan	0	0	0
Sum	13 335	10 820	2 515

Tabell nr. 5, Tilbake til eierkommunene

Selvkostinntekter

Selskapet utfører tjenester innen feiing og tilsyn på vegne av eierkommunene. Disse tjenestene er definert som et selvkostområde, hvilket innebærer at alle kostnader knyttet til tjenestene skal dekkes gjennom gebyrinntekter. Budsjettet for området bygger på erfaringstall, samt planlagte aktiviteter fremover. Inntektene fra selvkostområdet skal fullt ut dekke de tilhørende utgiftene.

Det er den enkelte kommune som krever inn gebyr for feiing og tilsyn fra sine innbyggere. Selskapet fakturerer kommunen basert på de faktiske kostnadene knyttet til utførelsen av tjenestene. Etter regnskapsavleggelsen gjennomføres en årlig avregning, som justeres på første faktura i påfølgende år. Dette sikrer at eventuelle avvik mellom selvkostregnskapet og fakturert

beløp korrigeres, og at et eventuelt overskudd (selvkostfond) forblir i kommunen – ikke i selskapet.

Selskapet har inngått avtale med konsulentfirmaet Momentum om bistand til utarbeidelse av budsjettkalkyle for selvkostområdet. Kalkylen beregner gebyrnivå for hver enkelt kommune og abonnenttype (helårsboliger og fritidsboliger). Kalkylen er delt med eierkommunene og kan benyttes som grunnlag i kommunenes budsjettarbeid ved fastsettelse av gebyrsatser.

Tabellen under viser en oversikt over kostnadene knyttet til feiing og tilsyn, og danner grunnlaget for beregning av selvkostinntektene.

Tall i 1000 kroner

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Lønnskostnader	19 615	20 461	20 461	20 461	20 461
Driftskostnader	4 078	4 247	4 247	4 247	4 247
Finanskostnader	3 437	3 361	3 475	3 440	3 636
Sum	27 129	28 070	28 183	28 148	28 344

Tabell nr. 6, Grunnlag for selvkostinntekter

Andre inntekter

Selskapets øvrige inntekter kommer fra alarminntekter og salg av tjenester. Dette er en liten post i budsjettet, og kan i liten grad påvirkes av selskapet selv.

Tall i 1000 kroner

	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Alarminntekter	3 780	4 300	4 300	4 300	4 300
Salg av tjenester	1 930	1 930	1 930	1 930	1 930
Leieinntekter	50	50	50	50	50
Sum	5 760	6 280	6 280	6 280	6 280

Tabell nr. 7, Andre inntekter

9.2. Driftskostnader

Lønn og sosiale utgifter

Lønnsbudsjettet er satt opp med bakgrunn i faktisk lønn for alle ansatte, samt forventet lønnsoppgjør for 2026. Basert på statsbudsjettets prognoser om lønnsvekst på 4,0 % i 2026 er kostnad for lønnsoppjøret beregnet til 4,6 millioner kroner inkludert sosiale utgifter.

Fra 2026 innføres særalderspåslag som en livsvarig ytelse for ansatte med særaldersgrense. Dette gjelder blant annet brannkonstabler som har en pensjonsalder på 60 år. Tillegget kalles *særalderspåslag*, og skal være en livsvarig utbetaling som kommer i tillegg til vanlig pensjon.

- Påslaget er 7,7 % av pensjonsgrunnlaget.
- Det skal betales for gjennom høyere pensjonsinnbetalinger fra arbeidsgiver.

Regjeringen har sagt at økte pensjonskostnader skal tas hensyn til i den kommunale deflatoren. Dette er gjort i årets statsbudsjett, men for 2026 har regjeringen likevel anslått at det ikke blir noen ekstra kostnader til pensjon.

Det er lagt til grunn noe innsparing på lønn i planperioden som følge av naturlig avgang. Midlene er omdisponert for å dekke manglende årsverk til forebyggende arbeid, ref. avvik fra DSB.

Det er vanskelig å budsjettere eksakt på overtidkostnader. Det er ikke tatt høyder større eller langvarige hendelser, men erfaringstall basert på normalt sykefravær og permisjoner. Når bemanningen er lovbestemt og regulert gjennom vedtatt brannordning må det meste av fravær dekkes av overtid. Vi vil fortsette arbeidet med å se på bruk av vikarer, turnusoppsett, ferieavvikling og andre rutiner for å redusere overtidbruk.

Faste driftskostnader

I tabell nr. 3 er øvrige driftsutgifter splittet i faste og variable kostnader. Faste kostnader er for eksempel husleie, strøm og renhold, kjøp av administrative tjenester, IT-lisenser, drift av nødnett-terminaler etc. Dette er kostnader selskapet i svært liten grad kan påvirke.

I byggingen av selskapet har det vært et poeng å sørge for at eierkommunene får mest mulig igjen for eierskapet. I stedet for å kjøpe tjenester i privatmarkedet har vi derfor inngått avtale med Porsgrunn kommune om kjøp av administrative tjenester, og med Bamble kommune om renhold på ny brannstasjon.

Variable driftskostnader

Under variable driftskostnader tar drivstoffutgifter og drift og vedlikehold av brannbiler mer enn 1/3 av budsjettet, mens resten går til arbeidstøy, spesialutstyr, opplæring og diverse forbruksmateriell.

Drift av brann- og redningstjenesten er kostbar, hovedsakelig fordi det kreves dyrt og spesialisert utstyr – ofte importert fra utlandet. Det er betydelig etterslep på vedlikehold ved alle brannstasjonene, og gammelt utstyr medfører høye reparasjonskostnader. Ideelt sett burde budsjettposten for variable driftskostnader vært økt med 2-3 millioner kroner. Det jobbes for omprioriteringer slik at vi på sikt kan få dette til.

Avskrivninger

Anskaffelser gjort over investeringsbudsjettet avskrives i driftsbudsjettet. Størrelsen på avskrivningene reguleres i budsjettforskriftens § 3-4. Avskrivningene skal være lineære, og starte senest året etter at et anleggsmiddel er anskaffet. Et anleggsmiddel skal avskrives over forventet økonomisk levetid, som for brannstasjoner er satt til 50 år, og for brannbiler 20 år.

Avskrivninger etter kommunale regnskapsprinsipper har både en post og en motpost i budsjettet. Utgiftsposten skal gjenspeile årlig verdireduksjon som følge av slitasje på bygninger og utstyr, men som følge av motposten lenger nede i budsjett-tabellene er nettoeffekten null.

9.3. Finansposter

Renteinntekter

Som følge av at driftstilskudd fra eierkommunene utbetales fire ganger per år, har selskapet tidvis store beløp innestående i banken. Dette gir høye renteinntekter. Disse er estimert til om lag 1,5 millioner kroner i 2026, og synkende videre i økonomiplanperioden.

Renteutgifter

Selskapet har hatt et stort investeringsbudsjett i sine første driftsår, som følge av byggingen av ny brannstasjon i Bamble. Dette medfører høyt lån, med dertil hørende renter. Første driftsår tok vi opp lån med en rentesats på 1,5 %. Per oktober 2025 er rentene på vei nedover igjen fra sitt høyeste nivå på 5,35 %. I budsjettforslaget er det lagt til grunn rente på 5,0 % i planperioden, med unntak for et lån på 25 millioner hvor vi har bundet renten på 4,5 % i fem år.

Avdrag på lån

Økonomibestemmelsene i IKS-loven ble endret fra 1. januar 2024, slik at selskapet nå må beregne minimumsavdrag på lån. Minimumsavdrag beregnes som en funksjon av lånegjeld, bokført verdi av avskrivbare anleggsmidler og avskrivninger. Som følge av høy lånegjeld, i kombinasjon med at vi har fått overført anleggsmidler med kortere avskrivningstid fra eierkommunene, blir selskapets minimumsavdrag fra og med 2024 drøyt to millioner kroner høyere enn hva gjelda og avskrivningstiden på tilhørende anleggsmidler skulle tilsi. Det vil si at selskapet betaler ned sin gjeld på kortere tid, mens eierkommunene får lengre nedbetalingstid på gjeld tilhørende anleggsmidlene vi har fått.

Økt avdrag som følge av regelendringen er hensyntatt i økonomiplanen, jf. tabell nr. 1 som viser kostnadsøkninger selskapet har håndtert innenfor egen ramme.

9.4. Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Jf. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) er netto driftsresultat hovedindikator for økonomisk balanse i kommuneøkonomien. Anbefalt nivå på netto driftsresultat som andel av netto driftsinntekter for kommunesektoren er på 1,75 %. Vi kan neppe bruke dette direkte som et måltall for et IKS, men det illustrerer at vi bør tilstrebe et positivt driftsresultat slik at selskapet på sikt kan finansiere en del av investeringene uten å ta opp lån, og også bygge opp en buffer mot uforutsette hendelser.

9.5. Disponering av driftsresultatet

Etter kommunale regnskapsprinsipper kan selskapet ikke låne penger for å finansiere aksjer og andeler. Det vil si at kostnadene til årlige egenkapitalinnskudd til KLP må finansieres ved overføring av midler fra drifts- til investeringsregnskapet. En slik overføring gjøres av tilgjengelig driftsresultat. I økonomiplanperioden er det lagt opp til en årlig overføring på 0,15 millioner kroner til investeringsregnskapet, tilsvarende forventet utgift til KLP. Resterende positivt driftsresultat er planlagt overført til disposisjonsfond for å sikre buffer mot uforutsette utgifter.

10. Investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet for Grenland brann og redning IKS er bygget på 10-års utskiftningsplaner fra brannvesenene i eierkommunene. Alle planene er gjennomgått på nytt, og de er oppdatert med ny kunnskap om tilstanden på de driftsmidlene vi har, prisstigning på varer og tjenester osv. Nye beredskaps- og forebyggendeanalyser vil være klare i løpet av våren 2026. Vi forventer at disse analysene kan vise behov for endringer i investeringsplanene fremover.

Brannvesenet har behov for mye dyrt spesialutstyr som må kjøpes fra utlandet. Valutasvingninger og generelt svak krone får derfor konsekvens for pris på biler og utstyr.

Investeringsrammene er oppdatert til 2026-priser, og alle beløp er oppgitt inkludert merverdiavgift. Dette som følge av forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 5-5, som sier at investeringsbudsjettet skal inneholde bruttobeløp.

Tabellen under viser hvordan investeringsbudsjettet er fordelt på ulike prosjekter.

Tall i 1000 kroner

	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Brannbiler	2 200	8 000	8 000	5 800
Brannbåter	4 900	0	0	4 900
Småbil forebyggende	600	0	0	0
Feierbåt	1 500	0	0	0
Feierbiler	0	0	2 200	0
Diverse prosjekter	2 000	2 000	2 000	2 120
Egenkapitalinnskudd KLP	150	150	150	150
Sum investeringer	11 350	10 150	12 350	12 970

Tabell nr. 8, Investeringsbudsjettet fordelt på prosjekter

10.1. Investeringsprosjekter

Brannbiler og -båter

I økonomiplanperioden er det planlagt utskifting av tre mannskapsbiler i selskapet. Dette er investeringer som går over to år hver, med delbetaling underveis i prosjektet.

Ny brannbåt i Kragerø er i produksjon, men som følge av forsinkelser er budsjettposten flyttet fra 2025 til 2026. Det er lagt til grunn kjøp av ny båt i Bamble i 2029.

Mindre biler og båter

Det er i denne økonomiplanperioden lagt opp til utskifting av en liten bil i 2026. Dette er en stasjonsbil tilhørende forebyggende avdeling, som brukes til frakt av personer og utstyr. Vi har også budsjettet med utskifting av to feierbiler i 2028, samt en feierbåt i 2026.

Diverse mindre prosjekter

Kostnadene på denne posten gjelder de første årene i økonomiplanperioden i hovedsak nødvendig utskifting av kommunikasjonsutstyr til røykdykking. Det ligger også inne en årlig pott

til inventar og utstyr, som øker når kommunikasjonsprosjektet er ferdigstilt. Det er budsjettert med innkjøp av en ny slokkehenger i 2029.

Egenkapitalinnskudd KLP (Aksjer og andeler)

Alle organisasjoner med pensjon i KLP må betale et årlig egenkapitalinnskudd. Dette føres i investeringsregnskapet, men må finansieres med overføring fra drift.

10.2. Finansiering av investeringene

Selskapets investeringer finansieres i hovedsak ved bruk av lån. Rammene for det enkelte prosjekt er oppgitt inkludert merverdiavgift, slik at momskompensasjon vil inngå som en del av fellesfinansieringen.

Tabellen under viser planlagt finansiering av investeringene for perioden 2026-2029.

Tall i 1000 kroner

	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Sum finansieringsbehov				
Bruk av lån	9 686	7 580	9 440	9 336
Kompensasjon for merverdiavgift	1 314	2 020	2 360	2 584
Salg av varige driftsmidler	200	400	400	900
Overføring fra driftsregnskapet	150	150	150	150
Sum investeringsinntekter	11 350	10 150	12 350	12 970

Tabell nr. 9, Finansiering av investeringene

Det er lagt til grunn at vi kan selge gamle biler ved kjøp av nye, men som følge av høy alder og begrenset marked for brannbiler vil salgssommene være lave.

10.3. Gjeldsutvikling

En stor del av selskapets gjeld er knyttet til den nye brannstasjonen i Bamble, mens ny gjeld i økonomiplanperioden i hovedsak gjelder nye brannbiler og -båter. Vedtatt låneramme i selskapsavtalen er 230 millioner kroner, noe vi er godt innenfor i hele perioden.

I selskapsavtalen er det åpnet for at selskapet ved behov kan ta opp likviditetslån. Det er ikke lagt opp til dette i budsjettet.

Utviklingen i gjeld gjennom økonomiplanperioden er vist i tabellen under. Lånoptak i 2025 er gjennomført, og det er tatt opp mindre lån enn planlagt som følge av forskyvninger i investeringsbudsjettet, samt at brannstasjonen i Bamble totalt ble noe rimeligere enn forventet.

Det er tatt opp lån i 2025 for å finansiere brannbåt i Kragerø, som likevel ikke ventes levert innværende år. Denne finansieres i 2026 med ubrukte lånemidler.

Tall i 1000 kroner

	Prognose 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Gjeld per 01.01	185 777	201 571	196 121	193 467	192 253
Lånoptak	25 000	4 926	7 580	8 940	9 336
Avdrag	-9 205	-10 377	-10 234	-10 154	-10 190
Gjeld per 31.12	201 571	196 121	193 467	192 253	191 399

Tabell nr. 10, Gjeldsutvikling